

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Kuchaříkovou ve věci

žalobkyně: **CREDITEX HOLDING, a.s.**, IČO 16193938
sídlem U Vysočanského pivovaru 701/3, 190 00 Praha 9 - Vysočany
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Hromkem, Ph.D.
sídlem Vinohradská 30/34, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

pro zaplacení 55 900 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Návrh žalobkyně na přerušování řízení se zamítá.
- II. Žaloba o zaplacení částky 55 900 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 55 900 000 Kč od 28. 7. 2021 do zaplacení se zamítá.
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení částku 1 200 Kč do tří dnů.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou domáhala po žalované zaplacení částky 55 900 000 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody po státu. Svou žalobu zdůvodnila tím, že zahájila dne 22. 11. 2006 u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. [REDAKCE] vůči společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o., řízení o zaplacení částky 14 198 831 Kč s příslušenstvím. Vznik škody žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

odvozuje od nezákonných rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2010 a potvrzujícího rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2019 a následně rozsudku odvolacího soudu ze dne 13. 3. 2019, které byly odklizeny rozhodnutími Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2012, resp. 25. 2. 2020, rozsudek prvostupňového soudu byl odklizen až rozhodnutím odvolacího soudu ze dne 3. 9. 2020, kterým byl žalobci nárok v celém rozsahu přiznán. Výše soudem přiznané pohledávky včetně kapitalizovaného příslušenství činila 69 818 987,97 Kč. Žalobce se tak po 14 letech řízení mohl vymáhat nárok po UNIMEX-INVEST s.r.o. exekučně. Společnost UNIMEX-INVEST s.r.o. však jediný hodnotný majetek (OD LUNA) převedl na Stavební bytové družstvo Ostrava s účinky vkladu do katastru nemovitostí ke dni 12. 2. 2019, nabyvatel pak převedl nemovitost dále na společnost RIVER CAPITAL a.s. s účinky vkladu do katastru nemovitostí ke dni 8. 12. 2020. Žalobci v průběhu soudního řízení, které předcházelo vydání nezákonného rozhodnutí, svědčilo soudem k jeho návrhu nařízené předběžné opatření, které spočívalo v uložení zákazu UNIMEX-INVEST s.r.o. jakkoliv s tímto jediným nemovitým majetkem disponovat. Účinky tohoto předběžného opatření však zanikly nezákonným rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010. Tohoto UNIMEX-INVEST s.r.o. využila a nemovitost převedla na třetí osobu. Návrhu na nařízení předběžného opatření pak již nebylo vyhověno, žalobkyně se proto bránila prostředky trestního práva, a to podáním trestního oznámení společně s podnětem k uplatnění zajištění OD LUNA podle § 79a trestního řádu. Ze strany orgánů činných v trestním řízení nebyla ochrana práv žalobkyni poskytnuta s odůvodněním, že klíčovou skutečností je existence pravomocného nezákonného rozhodnutí. Jediný hodnotný nemovitý majetek společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o., který byl způsobilý k uspokojení žalobních nároků žalobkyně, nebyl nezákonného rozhodnutí, pro žalobce nenávratně vyloučen z exekučního postihu. Příčinou škodní události, která spočívá v objektivní nemožnosti žalobkyně uspokojit své pravomocně přiznané a vykonatelné pohledávky vůči UNIMEX-INVEST s.r.o. v době po 26. 11. 2010 z jejího jediného nemovitého majetku a který výlučně z kvůli vydání nezákonného rozhodnutí ze dne 30. 9. 2010, které mělo za následek zrušení a výmaz omezení dispozičních práv z katastru nemovitostí, které tam bylo zapsáno na základě dříve nařízeného předběžného opatření zakazujícího UNIMEX-INVEST s.r.o. majetkovou dispozici s OD LUNA. Tato skutečnost spolu se zamítnutím vydání dalšího předběžného opatření a nečinnost orgánů činných v trestním řízení při uplatnění zajištění dle § 79a trestního řízení, a to i za situace, kdy bylo nově a definitivně deklarována existence pravomocných a vykonatelných pohledávek žalobce vůči UNIMEX-INVEST s.r.o. Další možnou příčinu žalobce spatřuje v nepřiměřené délce řízení, rovněž i z tohoto důvodů se stal nárok prakticky nevymahatelný, nicméně primární příčinou jsou výše uvedená nezákonná rozhodnutí. Škoda způsobená nezákonným rozhodnutím spočívá v ušlé majetkové hodnotě, kterou by žalobce získal zpeněžením nemovitosti OD LUNA v rámci řádné a včasné provedené exekuce nebyl nezákonného rozhodnutí a dalších navazujících pochybení orgánů veřejné moci. Tato byla znaleckým posudkem odhadnuta na 55 900 000 Kč. Žalobkyně se se svým nárokem obrátila na žalovanou podáním ze dne 27. 1. 2021, ta však nárok žalobkyně v zákonné 6měsíční lhůtě neuspokojila ani neuznala, žalobkyni tak nezbylo, než svůj nárok uplatnit u soudu.

2. Žalovaná nárok uplatněný v žalobě neuznala a navrhla jej zamítnout. Žalovaná dospěla k závěru, že v řízení sice byla vydána dvě nezákonná rozhodnutí, nicméně z odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu neplyne, že by byly nároky žalobkyně po právu. Žalobkyně nedostala požadavku, aby postupovala s péčí řádného hospodáře. Svědčí o tom zejména skutečnost, že rezignovala na ochranu svých práv a ve věci nebylo vydáno další předběžné opatření, které by bránilo žalované v převodu nemovitostí. Stát vystupuje v pozici posledního dlužníka. Přisouzená pohledávka je vymáhána exekučně a dále žadatelka iniciovala insolvenční řízení proti UNIMEX-INVEST s.r.o. Nárok žalobkyně tak považuje za nedůvodný. Nadto nelze pominout, že je v řízení u Okresního soudu v Ostravě dosud vedeno dovolací řízení, které je v tuto chvíli

Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

přerušeno.

3. Z provedeního dokazování soud zjistil následující skutečnosti.
4. Z podání žalobkyně ze dne 27. 1. 2021 vyplývá, že žalobkyně předběžně uplatnila u žalované svůj nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím vydaným v občanském soudním řízení před Okresním soudem v Ostravě pod sp. zn. [REDAKCE] dále nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce tohoto řízení a také v souvislosti s četnými navazujícími pochybeními orgánů veřejné moci, jako je neposkytnutí právní ochrany žalobkyni vydáním nového předběžného opatření a nečinnost orgánů činných v trestním řízení spočívající v nezajištění OD LUNA postupem dle § 79a trestního řádu. Celkovou škodu žalobkyně vyčíslila částkou 55,9 milionů korun, a tuto požadovala po žalované uhradit.
5. Ze stanoviska žalované ze dne 6. 10. 2021 plyne, že se na ní žalobkyně obrátila dne 27. 1. 2021 se svým nárokem na poskytnutí odškodnění ve výši 55 900 000 Kč. Tento byl ze strany žalované považován za nedůvodný, neboť žalobkyně nedostala požadavku, aby postupovala s péčí řádného hospodáře. Svědčí o tom zejména skutečnost, že rezignovala na ochranu svých práv a ve věci nebylo vydáno další předběžné opatření, které by bránilo žalované v převodu nemovitostí. Žalovanou pohledávku žalovaná do značné míry považuje za pochybnou, když ji žalobkyně měla převést na jinou osobu. Dále uvedla, že stát vystupuje v pozici posledního dlužníka, přisouzená pohledávka je vymáhána exekučně a dále bylo ze strany žalobkyně iniciováno vůči žalované z naříkaného řízení insolvenční řízení.
6. Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 10. 2006 ve věci [REDAKCE] plyne, že bylo nařízeno předběžné opatření, kterým bylo ve prospěch navrhovatelky Omega Retail, a. s. proti odpůrkyni UNIMEX-INVEST s.r.o. uloženo, aby nenakládala se svými věcnými právy k nemovitostem zapsaným na č. LV [REDAKCE] pro obec [REDAKCE]. Současně bylo navrhovatelce uloženo, aby ve lhůtě 30 dnů podala žalobu, kterou se bude vůči odpůrkyni domáhat zaplacení částky 14 240 216 Kč.
7. Z rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2010, č. j. [REDAKCE] je patrné, že žaloba žalobkyně vystupující pod tehdejší firmou Omega Retail, a. s., proti žalované UNIMEX-INVEST s.r.o., o zaplacení částky 14 198 831 Kč spolu s úrokem z prodlení, byla zamítnuta.
8. Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. [REDAKCE] plyne, že rozhodnutí soudu I. stupně bylo potvrzeno.
9. Z rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 5. 2012, 22 Cdo 2222/2011, vyplývá, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. [REDAKCE] e ruší a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.
10. Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 3. 2019, č. j. [REDAKCE] soud zjistil, že jím byl rozsudek okresního soudu ve výroku I. potvrzen a změněn, co do náhrady nákladů řízení.
11. Z rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 2. 2020, č. j. 26 Cdo 3463/2019-1065, je zřejmé, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 3. 2019, č. j. [REDAKCE] byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.
12. Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2020, č. j. [REDAKCE] plyne, že rozsudek soudu I. stupně byl změněn tak, že žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 14 240 639,20 Kč a úrok z prodlení z uvedené částky a žalované byla uložena povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení.
13. Ze znaleckého posudku o ceně nemovitostí číslo [REDAKCE] k datu 26. 1. 2005, jehož předmětem bylo ocenění pozemku a OD LUNA zapsaných na LV č. [REDAKCE] Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

v katastrálním území [REDAKCE] je zřejmé, že k uvedenému datu byla věcná hodnota (časová cena objektu) odhadnuta na částku 55,9 miliónů korun.

14. Z kupní smlouvy uzavřené dne 25. 11. 2010 mezi společnostmi UNIMEX-INVEST s.r.o., na straně prodávající a Smart Money a. s., na straně kupující, vyplývá, že na jejím základě došlo k prodeji nemovitostí zapsaných na LV č. [REDAKCE] v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště [REDAKCE] a to jak budovy (OD LUNA), tak předmětných pozemků za částku 3 150 000 Kč splatných v devíti splátkách po 350 tisících před uzavřením smlouvy a částky 8 950 000 do 30. 11. 2012.
15. Z návrhu na zahájení řízení o povolení vkladu vlastnického práva ze dne 25. 11. 2010 doručenému katastrálnímu úřadu 26. 11. 2010 plyne, že jím bylo navrženo, aby katastrální úřad rozhodl o vkladu vlastnického práva k předmětným nemovitostem pro kupujícího.
16. Ze souhlasného prohlášení UNIMEX-INVEST s.r.o. a Smart Money a. s. ze dne 13. 6. 2013 je patrné, že oba účastníci prohlásili, že podáním ze dne 27. 5. 2013 kupující odstoupil od smlouvy pro vady koupených nemovitostí a oba účastníci činí nesporným, že vlastnické právo ke všem uvedeným nemovitostem náleží UNIMEX-INVEST s.r.o.
17. Z exekučního příkazu k provedení exekuce postižením obchodního závodu ze dne 10. 12. 202, č. j. [REDAKCE] je zřejmé, že tento byl vydán vůči povinnému UNIMEX-INVEST s.r.o., ve prospěch oprávněného CREDITEX HOLDING a. s., pro částku 69 818 987,97 Kč a byl jím postižen obchodní závod UNIMEX-INVEST s.r.o., na základě exekučního titulu, kterým se rozumí rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2020, č. j. [REDAKCE]
18. Ze sdělení exekutorského úřadu Praha 3 ve věci [REDAKCE] ze dne 27. 1. 2021 je patrné, že soudní exekutorka sdělila, že v uvedené exekuční věci nebyly vymoženy žádné finanční prostředky, neboť nebyl zjištěn žádný majetek povinné, ze kterého by mohla být pohledávka uspokojena. Veškeré lustrace majetku byly provedeny s negativním výsledkem. Společnost nemá ani aktivní bankovní účty, nevlastní nemovité věci, ani motorová vozidla. S ohledem na dosavadní vývoj exekuce exekutorka nepředpokládá, že by se pohledávku oprávněného podařilo úspěšně vymoci.
19. Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 1. 2017, č. j. [REDAKCE] plyne, že žalobci byla přiznána nemajetková újma za nepřiměřenou délku řízení vedeného před Okresním soudem v Ostravě pod sp. zn. [REDAKCE] ve výši 54 750 Kč s příslušenstvím. Tento rozsudek byl změněn tak, že byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni společnosti CREDITEX HOLDING a. s. ještě částku 22 600 Kč s příslušenstvím, jak je patrné z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2017, č. j. [REDAKCE]
20. Z vyhlášky Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 3. 2021 č. j. [REDAKCE] plyne, že jím bylo oznámeno v insolvenčním rejstříku zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužnice UNIMEX-INVEST s.r.o., zahájeného na základě návrhu CREDITEX HOLDING a. s.
21. Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 12. 2021, č. j. [REDAKCE], soud zjistil, že o insolvenčním návrhu žalobkyně a AK Čech Hromek Pleskač s. r. o. bylo o dlužnici UNIMEX-INVEST s.r.o. rozhodnuto tak, že se zjišťuje její úpadek a na její majetek byl prohlášen konkurs. Insolvenčním správcem byl ustanoven WILDT & BIOLEK v.o.s. Současně byli věřitelé vyzváni, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě 2 měsíců a bylo nařízeno přezkumné jednání a svolána schůze věřitelů.
22. Ze žaloby o určení neúčinnosti právního úkonu zaslané ke sp. zn. [REDAKCE] Mgr. Petrem Brožem, insolvenčním správcem dlužníka UNIMEX-INVEST s.r.o. proti žalovaným Stavebnímu bytovému družstvu Ostrava a River Capital a. s., vyplývá, že bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Míkušková Lenka

navrženo, aby soud rozhodl tak, že se určuje, že právní úkon kupní smlouva z 21. 1. 2019, uzavřena mezi UNIMEX-INVEST s.r.o. a žalovaným, Bytovým družstvem Ostrava je právně neúčinný.

23. Ze zprávy o dosavadní činnosti insolvenčního správce a zprávy o hospodářské situaci dlužníka ze dne 17. 2. 2022 ke sp. zn. Krajského soudu v Ostravě [REDAKCE] vyplývá, že dlužník UNIMEX-INVEST s.r.o. není zapsán jako vlastník žádné nemovitosti a insolvenční správce provedl šetření ohledně nemovitých věcí převedených dlužníkem v době před rozhodnutím o úpadku a zaslal přehled jednání, která mohou být považována za neúčinné právní úkony, kdy byla celá řada nemovitostí převedena na společnosti 1. Reality Tradestav s. r. o., River Capital a. s., Jar Real traffic s. r. o. Bylo upozorněno na propojenost dlužníka s dalšími subjekty a uvedeno, že mezi žalobcem UNIMEX-INVEST s.r.o. a žalovanou River Capital a. s., původně Stavební bytové družstvo Ostrava, je veden spor o určení vlastnického práva k nemovitostem zapsaným na LV č. [REDAKCE] v k.ú. [REDAKCE] a to u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. [REDAKCE]
24. Z výpisu z katastru nemovitostí pro katastrální území [REDAKCE] ze dne 1. 5. 2023 je zřejmé, že vlastnické právo ke zde uvedeným nemovitostem svědčí společnosti River Capital a. s. Z jiných zápisů pak plyne, že zapsána poznámka spornosti, podána k Okresnímu soudu v Písku dne 23. 12. 2020 pod sp. zn. [REDAKCE] a dále je zde poznámka, že tyto nemovitosti byly zapsány do soupisu konkursní podstaty dlužníka UNIMEX-INVEST s.r.o.
25. Ze zprávy o dosavadní činnosti insolvenčního správce a zprávy o hospodářské situaci dlužníka ze dne 22. 8. 2022 plyne, že co se týká nemovitosti v KÚ [REDAKCE] byly tyto sepsány do majetkové podstaty dlužníka a ze strany River Capital a. s. byla podána žaloba na vyloučení majetku z majetkové podstaty. Ohledně nemovitých věcí nabytých nabyvateli Jar Real Traffic s. r. o. a 1. Reality Tradestav s. r. o., insolvenční správce odstoupil od dílčích kupních smluv a nemovité věci insolvenční správce zapsal do majetkové podstaty dlužníka.
26. Z protokolu o přezkumném jednání a schůzi věřitelů z 25. 8. 2022, včetně seznamu platných věřitelů plyne, že došlo ke změně správce, kterým byl ustanoven Mgr. Petr Brož a žalobkyně dle seznamu platných věřitelů označena číslem 1) disponuje pohledávkou ve výši 64 408 364,14 Kč, což činí 36,82 % celkového dluhu UNIMEX-INVEST s.r.o.
27. Ze sdělení Okresního státního zastupitelství v Ostravě ze dne 14. 1. 2021, sp. zn. [REDAKCE] plyne, že státní zastupitelství obdrželo podnět společnosti CREDITEX HOLDING a. s. ze dne 26. 11. 2020, který byl vyhodnocen jako žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu ve smyslu ustanovení § 157 a odst. 1 trestního řádu per analogiam, což státní zástupce učinil a postup policejního orgánu přezkoumal. Po přezkoumání konstatoval, že postup policejního orgánu, kdy policejní orgán nezahájil úkony trestního řízení a věc založil bez dalšího opatření jako věc, v níž nejde o podezření ze spáchání trestného činu, v současné době již neshledává jako důvodný. Po přezkoumání předloženého spisového materiálu policejního orgánu, kdy tento ke dni 27. 6. 2019 založil bez dalšího opatření jako věc, ve které zjevně není dáno podezření ze spáchání trestného činu, nezahájil úkony trestního řízení v této věci, v předmětné době nepochybil, neboť zcela správně vycházel z tehdy pravomocného rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 3. 2019, kterým byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2010, kterým byla žaloba společnosti CREDITEX HOLDING a. s. zamítnuta. Těmito rozhodnutími bylo v dané době pravomocně konstatováno, že tvrzená pohledávka neexistuje. Policejnímu orgánu však bylo vytčeno, že o odložení věci opomněl žalobkyni vyrozumět. V současné době je však nutno konstatovat, a to na základě pravomocného rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2020, že v oznamovaných úkonech podezřelé společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o. a dalších osob by bylo možno spatřovat spáchání přinejmenším zločinu poškození věřitele. S ohledem na tuto skutečnost bude dán policejnímu

Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

orgánu pokyn, aby ve věci označené v podání žalobkyně zahájil úkony trestního řízení pro podezření z uvedeného zločinu a dále pokračoval v prověřování. Co se týče návrhu na zajištění věci, a to konkrétně nemovitosti označené jako OD LUNA, pak k tomuto neshledává důvody, a to pro nedostatek relevantních informací, zejména v tom směru, zda takový úkon není nadbytečný a zda jej nelze nahradit prostředky civilního práva.

28. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. K důkazu byly předloženy pouze listinné důkazy, pravost a správnost nebyla namítána, soud proto neměl důvod z těchto listin při svém rozhodování nevycházet ani jim v rámci hodnocení důkazů přisuzovat nižší hodnotu. Důkazy na sebe logicky navazovaly, doplňovaly se a na jejich základě bylo lze si vytvořit poměrně ucelenou představu o sledu událostí a učinit na jejich základě ucelený skutkový závěr.
29. Z provedeného dokazování soud učinil následující skutkový závěr: Žalobkyně se v řízení před Okresním soudem v Ostravě pod sp. zn. ██████████ domáhala proti společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o., zaplacení částky 14 198 831 Kč s příslušenstvím. Před podáním žaloby bylo nařízeno předběžné opatření, kterým bylo žalované UNIMEX-INVEST s.r.o. zakázáno činit dispozice s nemovitostí OD LUNA. Žaloba byla zamítnuta a rozhodnutí odvolacím soudem potvrzeno (tím předběžné opatření zaniklo). Nejvyšší soud rozhodnutí soudu II. stupně zrušil a vrátil k novému projednání, a to 2x. Teprve třetím rozsudkem odvolacího soudu byl zamítavý rozsudek soudu I. stupně změněn tak, že byl nárok žalobkyně přiznán. Žalobkyně po nabytí právní moci svou pohledávku vůči společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o. vymáhala cestou exekuce, nicméně soudní exekutorka sdělila, že povinná nedisponuje žádným majetkem. Žalobkyně proto podala insolvenční návrh a v současné době je společnost UNIMEX-INVEST s.r.o. v úpadku a na její majetek je prohlášen konkurs. Insolvenční správce v rámci zjišťování majetku úpadce UNIMEX-INVEST s.r.o. zjistil, že tato nedisponuje žádnými nemovitostmi, provedl šetření ohledně převodů majetku úpadce před rozhodnutím o úpadku a zjistil řadu jednání, která mohou být považována za právně neúčinná, kdy celá řada nemovitostí byla převedena na tři subjekty, které jsou s úpadcem propojeny. Insolvenční správce odstoupil od dílčích kupních smluv a nemovité věci insolvenční správce zapsal do majetkové podstaty dlužníka. Co se týká trestních oznámení a návrhů žalobkyně na zajištění OD LUNA dle trestního řádu, první návrh byl odložen, neboť existoval pravomocný rozsudek, kterým byl nárok žalobkyně zamítnut. V druhém případě již státní zástupce inicioval zahájení úkonů trestního řízení.
30. Soud ve věci aplikoval zejména následující zákonná ustanovení:

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), (dále jen „zákon“), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 5 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Dle odst. 2 byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud

Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku. Dle odst. 3 nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení, nebo návrh na zastavení exekuce.

Podle § 13 odst. 1 zákona, stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon, nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu, nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 15 odst. 1 zákona, přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do šesti měsíců od uplatnění nároku. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

31. Podřazením zjištěného skutkového stavu shora citovaným zákonným ustanovením dospěl soud k závěru, že žalobě nelze vyhovět.
32. Výrokem I. soud nevyhověl návrhu na přerušení řízení z důvodu probíhajícího konkursu na majetek UNIMEX-INVEST s.r.o. Zde je třeba podotknout, že úpadek byl prohlášen usnesením ze dne 22. 12. 2021, žalobce však tento návrh vznesl až těsně před jednáním ve věci dne 16. 5. 2023. Hlavními kritérii, která má soud ve vztahu k přerušení posuzovat jsou vhodnost, délka řízení, právo účastníka na rychlou a účinnou ochranu, zamezení rozdílným rozhodnutím více soudů a hospodárnost. Soud dospěl k závěru, že návrh na přerušení odporuje kritériím vhodnosti a délky a rychlosti řízení. Nepřerušením řízení taktéž nebude žalobkyni odepřeno právo se případně v budoucnu opětovně domáhat svého nároku žalobou, neboť nepřerušení řízení a rozhodnutí ve věci samé zamítavě z důvodu předčasnosti žaloby nezakládá překážku věci rozhodnuté. Soud proto návrh na přerušení dle § 109 odst. 2 písm. c) a cont. zamítl.
33. V řízení bylo prokázáno, že žalobkyně svůj nárok u žalované předběžně uplatnila ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zákona, podmínka pro projednání věci před soudem je tak splněna (§ 15 odst. 2 zákona).
34. Objektivní odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem předpokládá současné splnění tří podmínek: 1/ existenci nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, 2/ vznik škody a 3/ příčinnou souvislost mezi nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem a vznikem škody (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5103/2009, sp. zn. 28 Cdo 4463/2010, sp. zn. 30 Cdo 1249/2014).
35. Úprava nezákonného rozhodnutí stojí především na předpokladech § 7 a § 8 odst. zákona, kdy je upraveno, že za nezákonné lze mít obecně, s výjimkami, pouze rozhodnutí pravomocné, které bylo právě pro nezákonnost zrušeno nebo změněno, a kterému se měl poškozený, rovněž nikoliv bezvýjimečně, procesně bránit. Výjimka z požadavku právní moci zrušeného rozhodnutí je v zákoně výslovně upravena pro ta rozhodnutí, která jsou vykonatelná bez ohledu na právní moc. Aby bylo možno rozhodnutí pokládat za nezákonné, musí tedy jít o rozhodnutí pravomocné nebo vykonatelné bez ohledu na právní moc a zároveň musí být zrušeno nebo změněno pro nezákonnost v době, kdy mělo zamýšlené právní účinky ve smyslu právní moci nebo

vykonatelnosti (NS 30 Cdo 443/2013).

36. Soud v návaznosti na komentářovou literaturu k zákonu (Vojtek, P., Bičák, V.; Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 146, 147) konstatuje, že s výjimkou § 13 odst. 1 věty druhé a třetí není nesprávný úřední postup v zákoně blíže definován, jde ostatně o úmysl zákonodárce, neboť podle důvodové zprávy výstižnou definici nesprávného úředního postupu nelze pro jeho mnohotvárnost podat. Je tedy třeba se opřít zejména o výklady tohoto pojmu podávané právní teorií a o závěry rozhodovací praxe soudů, které vycházejí z toho, že jde o ty případy vzniku škod, které byly vyvolány jinou činností státních orgánů než rozhodovací. Nesprávným úředním postupem je porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti, a to zejména takové, které nevede k vydání rozhodnutí. Ačkoliv není vyloučeno, aby škoda, za kterou stát odpovídá, byla způsobena i nesprávným úředním postupem prováděným v rámci činnosti rozhodovací, je pro tuto formu odpovědnosti určující, že úkony tzv. úředního postupu samy o sobě k vydání rozhodnutí nevedou, a je-li rozhodnutí vydáno, bezprostředně se v jeho obsahu neodrazí. Pokud orgán státu zjišťuje či posuzuje předpoklady pro rozhodnutí, shromažďuje podklady (důkazy) pro rozhodnutí, hodnotí zjištěné skutečnosti, právně je posuzuje apod., jde o činnost přímo směřující k vydání rozhodnutí; případné nesprávnosti či vady tohoto postupu se pak projeví právě v obsahu rozhodnutí a mohou být zvažovány jedině z hlediska odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (sem patří celá škála případů s konkrétním obsahem, počínaje například posuzováním podmínek pro vydání rozhodnutí ve stavebním řízení, konče shromažďováním podkladů v trestním řízení, které skončilo odložením věci).
37. Pokud se jedná o první podmínku – existenci nesprávného úředního postupu, ta je dle názoru soudu splněna. V řízení došlo k vydání dvou pravomocných rozhodnutí odvolacího soudu, která byla následně rozhodnutími Nejvyššího soudu zrušena.
38. Pokud se jedná o nesprávnost postupu orgánů činných v trestním řízení, soudu tento neshledal. Orgány činné v trestním řízení nepochybily, pokud nezajistily majetek společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o. prostředky trestního práva za situace, kdy existovalo pravomocné rozhodnutí soudu, kterým byla žaloba žalobkyně zamítnuta a věc byla odložena. Pokud žalobkyně v tomto postupu spatřuje nesprávnost, jedná se z její strany pouze o zpětně hodnocený závěr vyplývající z následujícího rozhodnutí, kterým bylo nakonec její žalobě vyhověno. Na následující podnět žalobkyně již byly orgány činnými v trestním řízení reagovány a byly zahájeny úkony trestního řízení, jak vyplývá ze sdělení státního zástupce. To však samo o sobě neznamená vyhovění návrhů na zajištění věci, které státní zástupce též žalobkyni zdůvodnil.
39. Soud dále zkoumal existenci druhé podmínky spočívající v tom, zda v majetkové sféře žalobkyně vznikla škoda a v jaké výši.
40. Na návrh žalobkyně bylo vůči společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o. zahájeno insolvenční řízení, zjištěn úpadek a prohlášen konkurs. Insolvenční správce odstoupil od kupních smluv uzavřených dlužnicí, podal návrhy na určení relativní neúčinnosti smluv o převodu. Žalobkyní zmiňovaný OD LUNA je dle poznámky v katastru nemovitostí zapsán v majetkové podstatě dlužnice, společnosti UNIMEX-INVEST s.r.o.
41. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1635/2013 platí, že i u objektivní odpovědnosti státu za škodu způsobenou výkonem veřejné moci je nezbytnou podmínkou vznik škody na straně poškozeného. O takový případ nejde tam, kde v souvislosti s výkonem veřejné moci sice došlo k odčerpání peněžních prostředků poškozeného, avšak poškozenému současně jako věřiteli vzniklo právo vůči jeho dlužníku, které může úspěšně uplatnit, resp. uspokojit. Nastala-li v důsledku výkonu veřejné moci taková situace, že mezi poškozeným a jinou osobou existují práva a povinnosti, která nejsou plněna, vzniká újma Shodu s prvopisem potvrzuje Míkušková Lenka

odškodnitelná podle zákona č. 82/1998 Sb. až tehdy, jestliže v právním vztahu těchto osob není možno dosáhnout plnění. Pouze v případě, že pohledávku poškozeného (oprávněného) nelze jako přímý nárok uspokojit, vzniká oprávněnému majetková újma (škoda) spočívající ve ztrátě majetku.

42. Žalobkyně v insolvenčním řízení vedeným proti UNIMEX-INVEST s.r.o. uplatnila přihláškou pohledávku přisouzenou v řízení před Okresním soudem v Ostravě. S ohledem na to, že však insolvenční řízení dosud probíhá, lze očekávat určitou míru uspokojení pohledávky žalobkyně v insolvenčním řízení. V tuto chvíli však nelze jednoznačně určit, v jaké výši žalobkyni vznikla škoda. Nárok žalobkyně tak soud jako předčasný zamítl.
43. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustavením § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť v řízení zcela úspěšně žalované s odkazem na ust. § 151 odst. 3 o.s.ř. náleží náhrada šesti režijních paušálů po 300 Kč za vyjádření k žalobě, vyjádření ze dne 4. 4. 2022, příprava k jednání a účast při jednání dne 19. 5. 2023 podle vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu (dále jen „vyhláška č. 254/2015 Sb.“). Celkem tak žalované na náhradě nákladů řízení náleží částka 1 200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalobkyně povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalovaná domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Praha 19. května 2023

Mgr. Lucie Kuchaříková v. r.
samosoudkyně